

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (toinen jaosto)
20 päivänä marraskuuta 1996

Asia T-135/95

Z
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Kumoamiskanne – Sääntöjenvastainen poissaolo työstä –
Henkilöstösääntöjen 59 ja 60 artikla – Lääkärintodistukset – Työkyvyttömyys

Täydellinen teksti ranskan kielellä II - 1413

Aihe: Kanne, jossa vaaditaan kumoamaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 60 artiklan soveltamisesta kantajaan 6.9.1994 tehty päätös, sellaisena kuin komissio oli sen vahvistanut 4.4.1995 tekemällään päätöksellä, jolla komissio hylkäsi kantajan valituksen.

Lopputulos: Hylkääminen.

Tuomion lyhennelmä

Komissiossa palkkaluokassa C 1 työskentelevä virkamies lähti heinäkuussa 1992 vuosilomalle alkuperämaahansa Espanjaan, eikä palannut töihin lomansa loputtua elokuussa 1992. Hän lähetti komissioon lääkärintodistuksia, joiden mukaan hän kärsi fibromyalgiasta. Nämä lääkärintodistukset, joissa ei ollut lääkärin leimaa, korjattiin asianmukaisiksi joulukuussa 1992. Komissio ei kuitenkaan katso, että ne olisivat päteviä, koska niissä viitataan samaan sairauteen, josta työkyvyttömyyskomitea oli jo todennut kantajan työkykyiseksi.

Komissio päätti 23.12.1992 soveltaa kantajaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (henkilöstösäännöt) 60 artiklaa ja keskeytti hänen palkkansa maksamisen 1.1.1993 lukien. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi 26.1.1995 antamallaan tuomiolla tämän päätöksen sillä perusteella, että komissio ei ollut hyväksynyt kantajan esittämiä lääkärintodistuksia ja oli katsonut, että kantajan poissaolo työstä oli sääntöjenvastaista, vaikkei komissio ollut ensin järjestänyt henkilöstösääntöjen 59 artiklassa edellytettyä lääkärintarkastusta.

Viittaukset: asia T-527/93, O v. komissio, 26.1.1995 (Kok. H. 1995, s. II-29).

Kantaja perusteli poissaoloaan työstä 26.7.1993 asti lähettämällä komissioon fibromyalgiaansa koskevia lääkärintodistuksia. Koska ennen tätä päivää ei ollut järjestetty lääkärintarkastusta, komissio katsoi, että kantajan poissaolot eivät olleet sääntöjenvastaisia. Kantaja lähetti 27.7.1993–20.1.1994 komissioon lääkärintodistuksia, jotka koskivat muita, keskenmenoon liittyviä oireita.

Terveystenhoitoyksikön lausunnon perusteella katsottiin, että kantaja on oikeutettu sairauslomaa näiden lääkärintodistusten perusteella kyseisenä aikana.

Kantaja kutsuttiin Brysseliin kaksi kertaa lääkärintarkastukseen, joihin hän ei saapunut, vaan lähetti kummallakin kerralla lääkärintodistuksen, jonka mukaan hän ei voi matkustaa.

Kun kantaja oli toisen kerran kieltäytynyt lähtemästä Brysseliin, komission terveydenhoitoyksikkö tutkitutti kantajan Espanjassa 16.3.1994 lääkärikollegiolla, johon kuului kaksi psykiatria ja kaksi psykologia. Kollegion 24.3.1994 laatiman kertomuksen loppupäätelmien mukaan kantaja kärsii ”yleisestä ahdistuneisuudesta”, joka ei kuitenkaan estä häntä palaamasta Brysseliin. Komission kurinpitolautakunnan sihteeri antoi kantajalle tiedoksi kertomuksen loppupäätelmät lähettämällä kirjeen kantajan asiamiehelle 11.4.1994. Kurinpitolautakunnan puheenjohtajan 18.4.1994 päiväystä, lautakunnalle osoittamasta kirjeestä ilmenee, että tämän jälkeen koko kertomus lähetettiin kantajan valitsemaalle lääkärille.

Kantaja lähetti 16.3.1994 tehdyn lääkärintarkastuksen jälkeen ja kertomuksen loppupäätelmistä tiedon saatuaan komissioon useita lääkärintodistuksia. Ensimmäisen, 30.5.1994 päivätyin todistuksen mukaan kantaja on psykiatrisessa hoidossa ja hänen tilansa vaatii jatkuvia lääkäriassäkäyntejä. Toisen, 20.6.1994 päivätyin todistuksen mukaan hän on kahdeksatta–yhdeksättä viikkoa raskaana ja raskaudentila on normaali. Kolmannen, 14.7.1994 päivätyin lääkärintodistuksen mukaan hänen psykiatrinen hoitonsa keskeytetään, koska hän on raskaana, mutta joka tapauksessa hoitomuodoksi jää psykoterapia, jotta hänen tilansa pysyisi vakaana ja oireet häviäisivät. Neljännessä, 21.7.1994 päivätyssä lääkärintodistuksessa todetaan hänen hoitonsa kolmannen raskauskuukauden aikana ja se, ettei hän voi matkustaa. Lopuksi viidennessä, 1.9.1994 päivätyssä lääkärintodistuksessa todetaan psykiatrinen seuranta ja hoito, jonka tarkoituksena on raskauden vuoksi vaikeutuneiden masennusoireiden lieventäminen, joiden alkuperäisenä syynä ovat

ahdistuneisuusjaksot, jotka aiheutuvat osittain kantajan aikaisemmin ottamista lääkkeistä.

Komission henkilöstöasioiden pääosasto lähetti 6.9.1994 päivätyyn kirjeen, jossa kantajalle ilmoitettiin, ettei terveydenhoitoyksikkö hyväksy hänen lähettämiään lääkärintodistuksia ja että näin ollen hänen poissaolonsa sekä asemapaikastaan että työstään katsotaan olevan henkilöstösääntöjen 60 artiklassa tarkoitetulla tavalla sääntöjenvastaista.

Kantaja teki 23.11.1994 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen komission edellä mainitusta päätöksestä, jonka mukaan hänen poissaololleen ei ole perusteita, vaikka hän on 25.7.1994 lähettänyt 21.7.1994 päivätyyn lääkärintodistuksen.

Tällä välin kantajaa pyydettiin uuteen, hänen asuinpaikassaan Espanjassa 25.10.1994 pidettävään lääkärintarkastukseen. Kantajan tutkinut lääkäri totesi, ettei kantajan työkyvyttömyydelle ole klinisiä perusteita. Lääkäri ehdotti kuitenkin, että ”ottaen huomioon [kantajan] perhesuhteet ja pitkällä olevan raskauden”, on syytä ”puhtaasti humanitaarisista eikä siis lääketieteellisistä syistä” todeta hänet työkyvyttömäksi 25.10.1994 lähtien äitiysloman päättymiseen asti.

Kantajan valitus hylättiin sillä perusteella, että 16.3.1994 pidetyssä lääkärintarkastuksessa ei selvinnyt mitään, minkä vuoksi komission terveydenhoitoyksikkö voisi katsoa, että kantaja ei voi terveydentilansa vuoksi palata työhön tai matkustaa, ja tämä päätös annettiin hänelle tiedoksi 4.4.1995. Päätöksen mukaan missään kantajan 20.1.1994 jälkeen esittämissä lääkärintodistuksissa ei

todeta, ettei hän voisi sairauden vuoksi olla töissä, ja vaikka tämä voisikin käydä niistä ilmi, todistuksissa ei kuitenkaan mainita työkyvyttömyysaikaa. Koska kantajalla ei ollut pätevää syytä olla poissa töistä, komissio katsoi, että hänen poissaololleen ei ole perusteita 16.3.1994 alkaen 6.9.1994 tai jopa 25.10.1994 saakka, jolloin komissio järjesti kantajalle Espanjassa uuden lääkärintarkastuksen.

Edelleen tässä hylkävässä päätöksessä todetaan, että kantaja saapui Brysseliin 20.5.1994 hallinnolliseen tutkimukseen ja palasi Espanjaan pyytämättä käyntinsä jälkeisiltä päiviltä vuosilomaa tai lupaa olla sairauslomansa aikana muualla kuin asemapaikassaan.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

Riidanalaisesta 6.9.1994 tehdystä päätöksestä, joka on vahvistettu 4.4.1995 tehdyllä päätöksellä, jolla komissio hylkäsi kantajan valituksen henkilöstösääntöjen 60 artiklan mukaisesti, ilmenee, että päätös perustuu kantajan sääntöjenvastaiseen poissaoloon sekä asemapaikastaan että työstään 16.3.1994 alkaen 6.9.1994 tai jopa 25.10.1994 saakka (28 kohta).

Kantaja väittää, että komissio ei ole perustellut riidanalaista päätöstä ja on rikkonut henkilöstösääntöjen 59 ja 60 artiklaa (29 kohta).

Perustelujen puuttumista koskevasta väitteestä komissio toteaa 6.9.1994 tekemässään päätöksessä, että kantaja oli henkilöstösääntöjen 60 artiklassa tarkoitetulla tavalla sääntöjenvastaisesti poissa, koska terveydenhoitoyksikkö ei ollut hyväksynyt hänen aiemmin lähettämiään työkyvyttömyyttä koskevia todistuksia. Vaikka komissio ei ole tässä päätöksessä selittänyt yksityiskohtaisesti niitä syitä, joiden vuoksi terveydenhoitoyksikkö ei ollut hyväksynyt lääkärintodistuksia, komissio on kuitenkin todennut syyn, jonka vuoksi kantajan poissaolo toimestaan katsottiin sääntöjenvastaiseksi. Näin ollen on katsottava, että 6.9.1994 tehty päätös ei ole vailla perusteluita vaan korkeintaan riittämättömästi perusteltu (30 kohta).

Lisäksi vaikka kantaja ei voisikaan 6.9.1994 tehdyn päätöksen perusteella saada selkoa yksityiskohtaisesti niistä syistä, joiden vuoksi terveydenhoitoyksikkö ei ollut hyväksynyt hänen lähettämiään lääkärintodistuksia, komissio on kuitenkin esittänyt 4.4.1995 tekemässään päätöksessä, jolla se hylkäsi kantajan valituksen, että 16.3.1994 pidetyssä lääkärintarkastuksessa tehdystä diagnoosista ei selvinnyt mitään, minkä vuoksi voitaisiin katsoa, että kantaja ei voi terveydentilansa vuoksi palata työhön tai matkustaa, ja lisäksi komissio on katsonut, että riidanalaisissa lääkärintodistuksissa ei todeta, että kantaja olisi työkyvytön, eikä todistuksissa mainita väitettyä työkyvyttömyysaikaa. Näin ollen on katsottava, että komissio on oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä esittänyt kantajalle riittävät perustelut, joiden perusteella hänen on pitänyt käsittää syyt valituksen hylkäämiseen ja mahdollisuus kanteen nostamiseen yhteisöjen tuomioistuimissa (31 kohta).

Henkilöstösääntöjen 59 ja 60 artiklan rikkomista koskevasta väitteestä on todettava, että henkilöstösääntöjen 59 artiklassa säädetään, että virkamiehen ollessa sairauden tai tapaturman vuoksi kykenemätön työskentelemään hänen on viipymättä ilmoitettava työkyvyttömyydestään asianomaiselle toimielimelle ja ilmoitettava osoitteensa sekä toimitettava poissaolonsa neljännessä päivästä lähtien lääkärintodistus siitä, mihin hänen poissaolonsa perustuu. Toimielimen hallinto voi kiistää tällaisen lääkärintodistuksen pätevyden ja todeta kyseisen virkamiehen

olevan sääntöjenvastaisesti poissa ainoastaan, jos virkamies on ensin tutkittu lääkärintarkastuksessa, ja tarkastuksen tulokset ovat hallinnollisesti päteviä vasta tarkastuksen päivämäärästä lukien (32 kohta).

Viittaukset: asia 18/91, V v. parlamentti, 19.6.1992 (Kok. 1992, s. I-3997, 34 kohta) ja em. asia O v. komissio, 36 kohta.

Kertomuksessa, joka laadittiin 24.3.1994 lääkärintarkastuksesta, joka tehtiin 16.3.1994, päädytään lopputulokseen, jonka mukaan kantaja pystyi palaamaan Brysseliin. Komission kurinpitolautakunnan pääsihteeri ilmoitti kantajalle 11.4.1994 päivätyllä kirjeellä näistä päätelmistä. Näin ollen kantajan piti palata asemapaikkaansa Brysseliin töihin siitä päivästä lähtien, kun hän sai tiedon näistä päätelmistä, sillä edellä mainittujen henkilöstösääntöjen 59 ja 60 artiklan mukaan virkamies ei saa olla poissa ilman etukäteistä lupaa muutoin kuin sairauden tai tapaturman vuoksi. Jollei kantaja ole näin tehnyt, hänen olisi pitänyt hankkia lääkärintodistuksia, joissa todetaan nimenomaisesti, ettei hän voinut työskennellä taikka matkustaa, ja toimittaa nämä todistukset komissiolle (33 kohta).

Saatuun tiedon edellä mainitun lääkärintarkastuksesta laaditun kertomuksen loppupäätelmistä kantaja ei esittänyt tällaisia todistuksia komissiolle poissaolonsa neljännessä päivästä lähtien henkilöstösääntöjen 59 artiklan toisen kohdan mukaisesti. Koska yhteisöjen toimielimillä on velvollisuus järjestää lääkärintarkastus, tästä seuraa väistämättä, että asianomaisilla virkamiehillä on oltava velvollisuus esittää toimielimille todistukset, joista käy ilmi riittävän selvästi lääkärin toteama työkyvyttömyys, johon virkamiehet haluavat tarvittaessa vedota, sillä muutoin henkilöstösääntöjen 59 ja 60 artiklan säännöksillä ei olisi merkitystä (34 kohta).

Viittaukset: asia T-13/91 R, Harrison v. komissio, 15.4.1991 (Kok. 1991, s. II-179).

Päätöksen perusteluista siltä osin kuin ne koskevat kantajan poissaoloa asemapaikastaan on todettava, että kantaja on sen jälkeen, kun 16.3.1994 tehdyssä lääkärintarkastuksessa on todettu hänen voivan matkustaa, esittänyt lääkärintodistuksia, joista ei ilmene, etteikö hän olisi voinut matkustaa, kuitenkaan lukuun ottamatta 21.7.1994 päivättyä lääkärintodistusta, josta yhdessä aikaisempien lääkärintodistusten ja sitä seuraavan 1.9.1994 päivätyn lääkärintodistuksen kanssa ilmenee, että kantaja oli hetkellisesti estynyt palaamasta Brysseliin, jonne hänen olisi kuitenkin pitänyt palata joko ennen 21.7.1994 tai sen jälkeen 1.9.1994 päivätyn lääkärintodistuksen antamiseen asti. Näin ollen komissio on 6.9.1994 tekemässään päätöksessä perustellusti kieltäytynyt asettamasta kyseenalaiseksi 16.3.1994 pidetystä kantajan lääkärintarkastuksesta tehtyä kertomusta, jossa todettiin, että kantaja saattoi matkustaa ja olla asemapaikassaan Brysselissä (37 kohta).

Komission 6.9.1994 tekemän päätöksen perusteluista siltä osin kuin ne koskevat kantajan sääntöjenvastaista poissaoloa töistä ilman lääkärintodistusta, joka osoittaisi kantajan olevan kykenemätön hoitamaan tehtäviään, on todettava, että kantaja ei voi moittia komissiota siitä, että se on kieltäytynyt asettamasta kyseenalaiseksi terveydenhoitoyksikkönsä 16.3.1994 pidetystä lääkärintarkastuksesta tehdyn kertomuksen päätelmiä, joiden mukaan myös kantaja oli työkykyinen. Lisäksi komission terveydenhoitoyksikön päätelmiä tukevat kantajalle 25.10.1995 tehdyn uuden lääkärintarkastuksen tulokset, jotka koskivat samaa oireyhtymää kuin 21.7.1994 päivätty lääkärintodistus. Tämän tarkastuksen tulosten mukaan kantajan työkyvyttömyydelle ei ollut klinisiä perusteita. Ainoastaan ”puhtaasti humanitaarisista eikä siis lääketieteellisistä syistä” komissio totesi, että kantaja on työkyvytön 25.10.1994 eli tarkastuksen ajankohdasta lähtien äitiyslomansa päättymiseen asti (38 kohta).

Viittaukset: asia 42/74 ja 62/74, Vellozzi v. komissio, 9.7.1975 (Kok. 1975, s. 871, 25 ja 26 kohta).

Lopuksi on todettava, että joka tapauksessa kantaja on ollut syyttä poissa asemapaikastaan ja täten myös työpaikaltaan, koska hän ei ole palannut Brysseliin silloin kun olisi voinut, eli joko ennen 21.7.1994 päivätyn lääkärintodistuksen antamista tai sen jälkeen (39 kohta).

Näin ollen komission 6.9.1994 tekemä päätös soveltaa kantajaan henkilöstösääntöjen 60 artiklan säännöksiä on perusteltu, koska kantaja oli sääntöjenvastaisesti poissa sekä asemapaikastaan että työpaikaltaan (40 kohta).

Ratkaisu:

Kanne hylätään.